

Institute H21 a Otevřená společnost žalují ministerstvo za postup při zásahu proti dezinformačním webům

Praha, 7. 6. 2022 - Institute H21 a Otevřená společnost podaly společnou žalobu na Ministerstvo obrany za nezákonný postup při zásahu proti dezinformačním webům. V únoru tohoto roku sdružení CZ.NIC na základě žádosti Národního centra kybernetických operací (NCKO) ukončilo provoz několika z nich. Experti z uvedených organizací chápou účel tohoto kroku, ale jeho konkrétní provedení podle nich porušuje garance svobody projevu a právního státu. Cílem žaloby je do budoucna vyjasnit ústavní limity zákroků proti dezinformacím a motivovat stát k systémovějšímu přístupu.

V únoru, krátce po invazi Ruska na Ukrajinu, zablokovali mobilní operátoři a sdružení CZ.NIC přístup k proruským dezinformačním webům. Ačkoliv byl tento krok nejdříve prezentován jako iniciativa soukromých subjektů, z dopisu, který byl 5. dubna zveřejněn na serveru iRozhlas, vyplynulo, že se jednalo o oficiální pokyn Národního centra kybernetických operací (NCKO) při Vojenském zpravodajství Ministerstva obrany.

Institute H21 a Otevřená společnost chápou, proč stát jednal v dané situaci tímto způsobem, ale použité prostředky porušily principy právního státu, svobody projevu, práva přijímat informace, svobody myšlení a vědeckého bádání. Přitom ani nebyly dlouhodobě účinné¹ a mohou na druhé straně způsobit stejné nebo vyšší škody v ohrožení demokracie. Z toho důvodu se obě organizace rozhodly podat společnou žalobu na Ministerstvo obrany. Nejde však o útok na ministerstvo nebo na NCKO, ale o způsob, jak do řešení nepřijatelného zásahu do občanských práv zapojit vedle výkonné moci také moc soudní.

¹ <https://www.investigace.cz/blokovani-konspiracni-weby-duben/>

Za problematickou označují formulaci v dopise NCKO, která požaduje po CZ.NIC zneprístupnění označených webových stránek, avšak činí tak bez právního základu. Další šedou zónou je vytvoření falešného dojmu, že cenzorský zásah provádí soukromé subjekty, nikoli stát. *“Žaloba v žádném případě nevyjadřuje sympatie zablokovaným webům, nepopírá jejich dezinformační funkce ani neschvaluje jejich otevřenou podporu válečné agrese Ruska. Principy demokratického právního státu však nelze vyměnit za zdání vyššího dobra. Naopak právě to by byla prohra, proto je v těchto chvílích potřeba trvat na jejich vynucení,”* říká Oldřich Kužílek z Otevřené společnosti.

„Z našeho pohledu je žaloba takzvanou strategickou litigací, jejíž primární cíl není stát ‘potrestat’ za předchozí zásah, ale vyjasnit hranice svobody slova do budoucna. To pomůže občanům i médiím lépe znát svá práva a státu možnosti zásahů proti dezinformacím,” vyjasňuje Jan Hořeňovský z Institutu H21 podstatu žaloby. Text žaloby i průběh jejího projednávání může pomoci nastavit Ministerstvem vnitra připravovaný anti-dezinformační zákon tak, aby nehledě na to, kdo bude zrovna u moci, nebyl využíván k potlačování názorové rozmanitosti.

###

Institut H21, z. ú., je výzkumná organizace se zaměřením na volby a fungování svobodných společností. Věnuje se především volebním systémům, primárně zkoumání implementace volební metody D21. Souběžně se zaměřuje na prosazování demokratických hodnot, a to především v oblasti svobody projevu. K tomuto tématu konzultuje v rámci expertních skupin, dělá osvětu u širší veřejnosti a vydává knihy (J.S Mill *O svobodě myšlení a slova*, N. Strossenová *Nenávist*). Institut H21 také uvedl projekt [Bez svobody slova nebude](#) a je členem odborné platformy [svobodaslova.online](#).

Otevřená společnost, o.p.s., se dlouhodobě věnuje prosazování principů demokratické společnosti, zejména principů právního státu a nediskriminace, prosazování strukturální změny ve veřejných politikách a ve společnosti a prosazování kvalitní a transparentní veřejné správy. Těchto cílů Otevřená společnost dosahuje přinášením, vytvářením a prosazováním dobré praxe v oblastech její činnosti a aktivně přispívá k tomu, aby česká společnost a veřejná správa byla moderní a otevřená. Za tímto účelem poskytuje obecně prospěšné služby zejména v oblasti vzdělávací a výchovné, publikační, poradenské a advokační a zavádí nové nástroje a postupy s dopadem na veřejnou politiku.

Kontaktní osoby:

Mgr. Vojtěch Šrámek
Marketing & Communications Manager
e-mail: vojtech.sramek@ih21.org
tel: 735 756 989

Mgr. Michal Tománek
Content Manager
e-mail: michal.tomanek@ih21.org
tel: 739 571 670